

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 4 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2020/0345(COD)

13709/20
ADD 3

ECODEX 2
EJUSTICE 103
JUSTCIV 147
JAI 1070
COPEN 368
DROIPEN 117
IXIM 132
DATAPROTECT 146

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Δεκεμβρίου 2020
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2020) 542 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με ένα μηχανοργανωμένο σύστημα επικοινωνίας σε διασυνοριακές αστικές και ποινικές διαδικασίες (σύστημα e-CODEX), και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1726

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2020) 542 final.

σνημμ.: SWD(2020) 542 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.12.2020
SWD(2020) 542 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ένα μηχανοργανωμένο σύστημα επικοινωνίας σε διασυνοριακές αστικές και ποινικές διαδικασίες (σύστημα e-CODEX), και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1726

{COM(2020) 712 final} - {SEC(2020) 408 final} - {SWD(2020) 541 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων για μηχανοργανωμένο σύστημα επικοινωνίας σε διασυνοριακές αστικές και ποινικές διαδικασίες (Επικοινωνία μέσω επιγραμμικής ανταλλαγής δεδομένων στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης – σύστημα e-CODEX)
Α. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα;
Το e-CODEX είναι ένα σύστημα ΤΠ για τη διασυνοριακή δικαστική συνεργασία, το οποίο επιτρέπει στους χρήστες, είτε είναι δικαστικές αρχές, νομικοί ή πολίτες, να αποστέλλουν και να λαμβάνουν κατά τρόπο ασφαλή έγγραφα, νομικά έντυπα, αποδεικτικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες. Το e-CODEX αναπτύχθηκε από κοινοπραξία 21 κρατών μελών της ΕΕ μεταξύ 2010 και 2016 με χρηματοδότηση της ΕΕ από το πρόγραμμα στήριξης της πολιτικής ΤΠΕ του προγράμματος-πλασίου για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα (ΠΚΑ). Τα κράτη μέλη έχουν κάνουν χρήση του συστήματος σε προαιρετική βάση σε διαδικασίες όπως η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής ή η ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών. Τώρα, προκειμένου να διασφαλιστεί η συντήρηση, η εξέλιξη και η μελλοντική επέκταση του συστήματος και σε άλλες δικαστικές διαδικασίες, θα πρέπει να βρεθεί μια λύση ώστε να εξασφαλιστεί η σωστή χρηματοδότηση και η βιωσιμότητά του. Αυτό αποτελεί επίσης προϋπόθεση για την υιοθέτηση του συστήματος από τα κράτη μέλη που δεν το έχουν χρησιμοποιήσει μέχρι στιγμής. Η Επιτροπή αναπτύσσει ήδη το σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής ψηφιακών πειστηρίων (eEDES), χρησιμοποιώντας το e-CODEX ως δίαυλο επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη αναμένεται να συνδεθούν με το eEDES έως το 2021. Το e-CODEX αποτελεί επίσης τη λύση λογισμικού που είναι πιθανότερο να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία του αποκεντρωμένου πληροφοριακού συστήματος στο πλαίσιο των κανονισμών για την επίδοση εγγράφων και τη διεξαγωγή αποδείξεων. Η μη παροχή βιώσιμης διαχείρισης στο e-CODEX θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο το έργο αυτό, μεταξύ άλλων σε σχέση με όλες τις διαδικασίες που ήδη χρησιμοποιούν το εν λόγω σύστημα σε πιλοτικό πλαίσιο.
Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;
Γενικός στόχος είναι η προώθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας ενός κοινού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, διασφαλίζοντας βέλτιστη χρήση των δικαστικών διαδικασιών. Απαραίτητη για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η θέσπιση κοινού συστήματος διαδικτυακής επικοινωνίας, ειδικά προσαρμοσμένου στις δικαστικές αρχές. Πιο συγκεκριμένα, η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην αποτροπή της αναποτελεσματικότητας στη διασυνοριακή επικοινωνία διασφαλίζοντας βιώσιμη διατήρηση του συστήματος e-CODEX και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας διασφαλίζοντας ευρύτερη χρήση του εν λόγω συστήματος.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;
Ένας μηχανισμός για την ασφαλή ανταλλαγή διασυνοριακών πληροφοριών σε δικαστικές διαδικασίες επιτυγχάνεται καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ, δεδομένου ότι απαιτείται μια καθολικά αποδεκτή λύση. Ελλείψει ενωσιακής δράσης, υπάρχει κίνδυνος τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ανεξάρτητα εθνικά συστήματα, με αποτέλεσμα την έλλειψη διαλειτουργικότητας μεταξύ των συστημάτων. Παρότι η διατήρηση σε επίπεδο ΕΕ συνεπάγεται κόστος, είναι ο μόνος τρόπος για να επιτευχθεί ένα διαλειτουργικό σύστημα διασυνοριακής επικοινωνίας μεταξύ των δικαστικών αρχών.

Β. Λύσεις
Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;
Εξετάστηκαν διάφορες επιλογές νομοθετικού και μη νομοθετικού χαρακτήρα. Ορισμένες επιλογές απορρίφθηκαν σε αρχικό στάδιο: Η δημιουργία ξεχωριστής νομικής οντότητας απορρίφθηκε καθώς θα ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τα περιορισμένα καθήκοντα που θα ανατεθούν στην οντότητα. Επιπλέον, η χρήση ή η ανάπτυξη εναλλακτικού συστήματος απορρίφθηκε κυρίως επειδή η τρέχουσα λύση e-CODEX αποδείχθηκε πολύ αποτελεσματική και αποδοτική στις διαδικασίες για τις οποίες ήδη χρησιμοποιείται και είναι λογικό να αναμένεται απόδοση σε σχέση με τα 24 εκατ. EUR που επενδύθηκαν για τη δημιουργία του e-CODEX. Επιπροσθέτως, μια

εμπορική λύση θα ήγειρε ζητήματα σχετικά με τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την εμπιστευτικότητα και ακεραιότητα των δεδομένων που ανταλλάσσονται, καθώς ο ιδιοκτήτης της λύσης θα μπορούσε θεωρητικά να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που μεταφέρονται με χρήση της λύσης του. Η παράδοση του e-CODEX σε κράτος μέλος ή σε κοινοπραξία κρατών μελών δεν μπορούσε να σταθεί ως ενδεχόμενο, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη έχουν απορρίψει σαφώς αυτή τη δυνατότητα. Προτίμησή τους, όπως εκφράζεται σε πολλά συμπεράσματα του Συμβουλίου, είναι η περαιτέρω εξελικτική διατήρηση του e-CODEX να διασφαλίζεται από τον eu-LISA.

Υπό αυτές τις συνθήκες, αξιολογήθηκαν δύο επιλογές σε σχέση με το σενάριο αναφοράς, δηλαδή να μην παρασχεθεί διατήρηση σε μόνιμη βάση, με αποτέλεσμα τη λήξη του e-CODEX. Μεταξύ αυτών, καταλληλότερη κρίθηκε η επιλογή παράδοσης του e-CODEX σε Οργανισμό. Η εναλλακτική επιλογή να διασφαλίζει η Επιτροπή τη διατήρηση του e-CODEX κρίθηκε λιγότερο ευνοϊκή, δεδομένου ότι θα ήταν δυσκολότερο να διασφαλιστεί η συμμετοχή των κρατών μελών στη διακυβέρνηση του συστήματος —κάτι που τα κράτη μέλη θεωρούν σημαντικό ώστε να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας. Ένας οργανισμός μπορεί επίσης να είναι μια πιο ευέλικτη λύση, καθώς παρέχει τη δυνατότητα να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι συνεισφορές των ενδιαφερομένων. Από τους υφιστάμενους οργανισμούς, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (στο εξής: eu-LISA) είναι ο μόνος που διαθέτει σχετική εμπειρία στη διαχείριση μεγάλης κλίμακας πληροφοριακών συστημάτων και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να του ανατεθεί το καθήκον διαχείρισης του e-CODEX. Για να καταστεί δυνατή η υιοθέτηση νομικής βάσης για το e-CODEX, αλλά και για να διασφαλιστεί η κατάλληλη διαδικασία παράδοσης, η τρέχουσα κοινοπραξία κρατών μελών ή μια νέα οντότητα θα πρέπει να συνεχίσει να συντηρεί το e-CODEX κατά την περίοδο 2021-2023.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Τα κράτη μέλη έχουν εκφράσει σαφή προτίμηση υπέρ της παράδοσης του e-CODEX σε οργανισμό και θεωρούν τον eu-LISA τον καταλληλότερο (πιο πρόσφατα στα συμπεράσματα του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν κατά το Συμβούλιο ΔΕΥ τον Οκτώβριο του 2020).

Τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκπροσωπούν τις μεγαλύτερες νομικές επαγγελματικές οργανώσεις στην Ευρώπη, έχουν επίσης εκφράσει την υποστήριξή τους για μια μόνιμη λύση για το σύστημα e-CODEX. Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, ανταποκρινόμενα στην αρχική εκτίμηση επιπτώσεων, θεωρούν τον eu-LISA την πλέον κατάλληλη οντότητα για τη διαχείριση του συστήματος.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Ως βασικό πληροφοριακό σύστημα για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας, το e-CODEX θα απλοποιήσει και θα επιταχύνει τις διασυνοριακές δικαστικές διαδικασίες. Με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διασυνοριακών διαδικασιών, το e-CODEX συμβάλλει επίσης στη βελτίωση της λειτουργίας της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Η χρήση του e-CODEX θα έχει θετικό αντίκτυπο στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, διευκολύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις. Η αποτελεσματικότητα των εθνικών δικαστηρίων μπορεί επίσης να αυξηθεί ως αποτέλεσμα της ψηφιοποίησης των διαδικασιών.

Ένας ρυθμιστικός οργανισμός της ΕΕ όπως ο eu-LISA έχει την ικανότητα να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση του συστήματος e-CODEX. Ο Οργανισμός είναι σε θέση να υιοθετεί διαδικασίες διακυβέρνησης που επιτρέπουν την ταχεία αφομοίωση των αναγκών οι οποίες προκύπτουν από διαφορετικές κοινότητες, μεταξύ άλλων από τα κράτη μέλη και από χρήστες του e-CODEX.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η ανάληψη των καθηκόντων που επί του παρόντος εκτελούνται από την κοινοπραξία των κρατών μελών e-CODEX συνεπάγεται κόστος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το συνολικό κόστος για την περίοδο 2022-2027 ανέρχεται σε 9,667 εκατ. EUR (μέσο κόστος ανά έτος 1,611 εκατ. EUR). Το συνολικό κόστος περιλαμβάνει τους πρόσθετους ανθρώπινους πόρους που απαιτούνται για τις δραστηριότητες που θα διενεργούνται από τον eu-LISA και την Επιτροπή. Στον eu-LISA, η πρόσληψη εσωτερικών πόρων θα ξεκινήσει ήδη από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 με δύο θέσεις συμβασιούχων υπαλλήλων. Από την 1η Ιανουαρίου 2023, ο eu-LISA θα πρέπει να έχει συνολικά 2 έκτακτους υπαλλήλους και 3 συμβασιούχους, με τους οποίους θα διασφαλίζονται βασικά καθήκοντα σε σχέση με το e-CODEX. Επιπλέον, η Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών) θα πρέπει να συμμετέχει στην παροχή πολιτικής διακυβέρνησης για το έργο του eu-LISA, στην παρακολούθηση του Οργανισμού και στην εκπόνηση των αναγκών εκτελεστικών πράξεων που επιβάλλει ο

κανονισμός. Έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό μία επιπλέον θέση μόνιμου υπαλλήλου για τα καθήκοντα αυτά από το 2022.

Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;

Οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από την ψηφιοποίηση των διασυνοριακών διαδικασιών που θα επιτύχει το e-CODEX. Η δυνατότητα διαδικτυακής υποβολής αξιώσεων στα δικαστήρια, για παράδειγμα κατά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ή αξιώσεων βάσει της ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών, θα μειώσει τις δαπάνες ταχυδρομικών τελών και θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση κόστους ως αποτέλεσμα των αποδοτικότερων και συντομότερων διαδικασιών. Δεν θα υπάρχει πρόσθετο κόστος για τις ΜΜΕ (ή άλλους φορείς εκμετάλλευσης) μετά την εφαρμογή του e-CODEX για μια συγκεκριμένη νομική διαδικασία.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές;

Αναμένεται θετικός αντίκτυπος στην ικανότητα των εθνικών δικαστικών αρχών να συνεργάζονται με τις ομολόγους τους σε άλλα κράτη μέλη. Για παράδειγμα, το σύστημα e-CODEX μπορεί να διευκολύνει την αναγκαστική εκτέλεση για μη καταβληθέντα πρόστιμα που αφορούν τροχαία αδικήματα από αλλοδαπούς κατοίκους.

Η εγκατάσταση και η χρήση του e-CODEX συνεπάγεται κόστος για όσα κράτη μέλη δεν το έχουν πράξει ακόμη. Το κόστος δεν αναμένεται να υπερβαίνει τις 80-100 ανθρωποημέρες ανά ανάπτυξη.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις; Μέχρι 6 σειρές

Η περαιτέρω επέκταση της χρήσης ενός πληροφοριακού συστήματος όπως το e-CODEX σε νομικές διαδικασίες μπορεί να εξοικονομήσει φυσικούς πόρους, μειώνοντας τη χρήση χαρτιού. Η μείωση της χρήσης υπηρεσιών μεταφοράς για ταχυδρομική παράδοση μπορεί επίσης να έχει θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αναμένονται επίσης δευτερογενείς επιπτώσεις που θα οδηγήσουν στην ψηφιοποίηση της εθνικής διοίκησης, δεδομένου ότι η λύση e-CODEX μπορεί να υιοθετηθεί και στο εσωτερικό, και όχι μόνο για διασυνοριακές υποθέσεις.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική; Μέχρι 4 σειρές

Τρία χρόνια μετά τη μεταφορά του e-CODEX στον eu-LISA, και στη συνέχεια ανά τέσσερα χρόνια, η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο αποτελεί αποτελεσματική λύση. Βάσει της εν λόγω αξιολόγησης, η Επιτροπή θα λάβει απόφαση σχετικά με τη συνέχεια που ενδείκνυται να δοθεί.